

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

ob causam mortis, quæ sui naturæ reuocabilis etiam interueniente stipulatione p[er]tinet ad mortem. Et per totum ff. de dona. cau. mor. ut uoluit Socius. Et si alius in 9. col. in fi. d. 6. conclusionis. ¶ Præterea alia ratione dicendū, nullum ius fuisse dictis Michaeliangelo, & Magdalene acquisitū post mortem Vincentij à Currubus, ut ipsi possint perpetuo in dicta domo habitare, quāuis forte esset illis acquisitū post mortem Vincentij, & standi in domo, q[uod] uoluissent consuetudinem matrimonij, & festiuitatē nuptiarum facere, ut in l. 1. in iura. C. de nup. quod t[ame]n ita simpliciter nō potest dici. Et q[uod] dictis coniugibus tertiis nomina in dicta habitatione in dicta domo fuerit acquisita, non dicitur: nam ¶ Docto. communiter, & magis dicitur d. S. flauius. in ultimo notabili, & in 5. cō. de iure dot. ex quibus & c. volunt, speciale esse fauorem donationis, & exercētis liberalitatem, q[uod] si ipse iuxta donationis, & exercētis liberalitatem, factæ ad ius accipiendum, per quod uoluerit ius in re donata debere acquiri, ex illo pacto ius illi tertio acquirat, ut est not. in l. quoties. C. de dona. quæ sub modo, per quæ dicitur hoc nouiter introduci contra ius antiquum fauorem donationis, & exercētis liberalitatis: nam Vincentius à Currubus principaliter non donauit, sed ut tutor & tutorio nomine, & sic non ex li. hereditaria promittit dare dotem Magdalene reliquæ parte suo in testamento, cū ergo cesset fauor donationis, cessare et hoc debet, q[uod] ex tali pacto post mortem illis adiectis acquiri. Rursus Doct. in d. l. 1. q[uod] illi text. & in d. S. flauius. loquuntur, q[uod] pactum dictū fuerat circa eandem rem principaliter circa tertio post certum tēpus acquireretur, non loquuntur, q[uod] cōtractus principalis esset circum, & pactū esset circa aliud penitus diuersum. ¶ Variā illa dispositio d. l. quoties. super qua est fundatū opinio, sit exorbitans, & p[er] regulas iuris, ut p[er] Doct. & Soci. in locis præallegatis, ea non debent ad alii casum penitus diuersum, & habitationē d. l. singulare. ff. de legibus. cap. de re. iur. in 6. l. i. uero. S. de iuro. ff. solu. non debetur in c. cum dilecta. de consir. utili, uel in d. l. 1. q[uod] illi. ¶ Adde, q[uod] text. in d. l. quoties. & Docto. omnes in s. flauius. cum sim. quando loquuntur de hac materia præsupponunt, q[uod] ex pacto adiecto iuxta cōtractum tertio acquiri ius uel reuocabile, uel irreuocabile loquuntur, & ita intelligunt procedere, q[uod] pactum dictū circa quatuor, obligatiua, siue promissua, & pactū tertium relata, ut quia is, qui promittit, obligat ius pacti exequutiua, obligatiua, & promissua, q[uod] tertio ius acquireretur, puta dicendo, promitto, uel cū hoc pacto, q[uod] tale quid acquirat Tertio adiecto per similia uerba. Et hoc aliter nō potest intelligi, si a ueris terminis iuris recedere nolumus. Sed in casu nostro respectu habitationis perpetuæ post mortem dicti Vincentij non fuit dictum, nec promissum, q[uod] ipsis Michaeliangelo, & Magdalene post mortem dicti Vincentij debeatur, seu ius aliquod in dicta domo acquiratur, & ita exequutiua promissionis, & obligatiouis ad ius non fuerunt relata ad illos adiectos, immo ecōtra obligatoria passiue, p[er] quæ quis potius dicitur, c. quā sibi acquirere. fuerunt relata ad filios dictos, uidelicet q[uod] post mortē Vincentij dictus Michaeliangelo, & Magdalena teneantur, & obligati sint habitare & stare in domo prædicta, ergo concludendum, q[uod] ex uerbis supra dictis nullū ius actiue dicat acquiri dictis Michaeliangelo, & Magdalene circa perpetuam habitationē domus post mortē dicti Vincentij, quæ uerba pacti exequutiua obligatoria acti-

nē non fuerunt ad eos relata, sed passiue, uidelicet, q[uod] ipsi teneantur, & obligati sint, quæ uerba de sui natura, & significatione important, q[uod] ille, ad quē referuntur, obligetur alteri, & ex illis nullū ius ipsi, sed alteri ius contra ipsum acquiratur. argumento eorum, quæ habentur in l. 1. in prin. ff. de uerb. obl. l. stipulatio ista. S. si stipuler. cū ibi not. per Bar. & in l. sciendū. S. dictū. ff. de adil. edic. cum si. & hoc est notissimū: ex quibus apparet, præfatos Michaeliangelū, & Magdalene agentes tāquā sine actione experientes fore à limine iudicij excludendos iuxta l. sed si ego. in fi. cū ibi not. per gl. ff. de neg. gest. & Bart. in l. ita stipulatus. la gran de. in 9. col. ff. de uerb. obl. ¶ Accedat et ad prædicta, t[ame]n speciale est fauore dotis, ac et matrimonij, ne mulier remaneat indotata, q[uod] per pactum adiecto appositum acquiratur ius irreuocabile. l. si ego. in prin. & S. 1. ff. de iure dot. l. q[uod] feruius. ff. de cōd. ob cau. Bar. Paul. de Cast. & oēs in d. l. si pecuniā. & in d. l. qui romæ. S. flauius. Sed in casu nostro respectu habitationis perpetuæ post mortē Vincentij non uertitur aliquis fauor matrimonij contrahendi, nec fauor dotis, cum iam matrimonium sit inter eos contractum, & consummatū, neq[ue] ex eo, q[uod] in dicta domo nō habitaret, Magdalena remaneret indotata, ergo ex tali pacto, seu ex illis uerbis non potest dici aliquod ius illis irreuocabiliter acquisitū, quod enim est speciale in quibusdā casibus, non debet ad alios generaliter trahi. d. l. ius singulare. ff. de legibus. cum si. & si quod ius posset dici illis acquisitū, nō t[ame]n irreuocabiliter per prædicta, sed dicendū est nullo pacto fuisse eis ius aliquod acquisitū, ut supra dixi. Et t[ame]n est de mente Bart. & omnium, qui eum sequuntur, ac et Areti. in d. S. flauius. & ibi Soci. in 4. conclusionē. & Roma. in repet. auth. similiter. C. ad l. Falc. in 18. priuilegio, in c. tibus etiā q[uod] ex pacto appposito iuxta p[re]dictū, & sic ex p[re]dicto innominato acquiratur ius p[er] causæ tertio loco adiectæ, illud ius est reuocabile, & tolli potest per penitentiam, q[uod] in causa libertatis, quæ est pia causa, & fauorabilis, locus est penitentiae in casu isto, & solum speciale est in ea, ut hæres non possit reuocare, & uti penitentia, ut est text. in l. 3. ff. de seru. exportan. cum si. allega. per Soci. in d. S. flauius. in 4. conclusionē. à fortiori igitur hoc dicendū est in causis non pijs, nec fauorabilibus. auth. multo magis. C. de sacros. eccle. & C. de episcopis, & cle. & ex his ultra alia in hac causa per alios scripta cōclusionē supra traditā sequor, q[uod] præfatis Michaeliangelo, & Magdalene nullū ius fuit acquisitū in domo dicti Vincentij respectu habitationis perpetuæ post mortē Vincentij, & ideo ipsis non cōpetit ius agēdi p[er] hæres illius: & posito, q[uod] ius aliquod fuerit eis acquisitum, illud fuit reuocabiliter acquisitū, & tolli potuit per penitentiam expressē, uel tacitē, prout reuocatum fuit, ueluti supra est declaratum. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Alimenta extra domum prestare debentis quando non sint præstanda, nec petenda. & nu. 3. 7. & per totum consilium.
- 2 Et quando secus. & nu. 4.
- 3 Reprobati non potest id, quod prius fuit cū iuramento approbatū.
- 4 Alimenta præterita quando non debeantur.
- 5 Alimentarius quas operas in domo præbentis alimenta prestare teneatur.
- 6 Alimenta promissa, seu debita, quæ, & cuius qualitatē debeatur.
- 7 Verba secundum, & prom. sunt restrictiua, & limitatiua.
- 8 Repetitio qualitatē, & prius dicti quando per copulam, & facta censetur.

E P I T O M E.

ALIMENTA esse præstanda in domo debentis illa prestare, & extra eius domum non posse peti in casu huius consilij ostenditur.

CONSILIVM CLXXXV.

Miso instrumento, in quo Nicolaus promissit do. Jacoba in casu cuiuscumque viduitatis illam in eius domo cum sua ipsius Nicolai familia recipere, eamque alimentare, & alimēta quaecumque necessaria ipsi prestare bene, & condecenter ad arbitrium boni iuris, & secundū statū, & pditionē ipsius do. Jacoba, & quēadmodum Nicolaus ipse hactenus fecit, & in presenti facit, cōcludendū esse existimo ad fauorē filiorum, & heredum dicti Nicolai, q̄ ipsi ad p̄stationem alimentorum prateritorū non teneantur, propterea quia per eos non stetit, nec per dictū Nicolaum, quo minus illa p̄stiterint, prout de iure, & non aliter ea domi suae, & in eorum habitatione p̄stare tenebantur, & non extra. Nec ad futurorū quoq; alimentorum p̄stationem teneri dicendū est, cum similiter per dictos heredes nec de presenti, nec in futurum stet, quominus illa dicta do. Jacoba in eorum domo, & habitatione p̄stent secundum promissā per Nicolaum eorum patrē, obtulerintq; se dictus Nicolaus, & post illius mortē filij, & heredes sui huiusmodi alimenta dicta do. Jacoba sic p̄stare, neq; vnquam denegauerint, neq; in p̄sentia denegerint. ¶ Nā quoties quis ad p̄standa alicui alimēta tenetur in domo, & habitatione ipsius debitoris, illa in domo sua, & nō extra tenetur p̄stare: hoc enim, q̄ in domo sua tenetur p̄stare, cēsetur fuisse adiectū ad fauorē, & utilitatem ipsius p̄stare debentis, ut hī per omnes in l. illis libertis. ubi Bart. & alij. ff. de condi. & demon. Bald. Sali. Paul. de Cast. & alij in l. i. C. de leg. Bar. in l. Caio. in ff. de alimen. & ciba. leg. ubi oēs uolunt, q̄ si testator uxori, uel alteri alimenta relinquit in domo ipsius testatoris, & heredū, & cū sua familia, haec adiectio loci censetur apposta ad fauorē, & utilitatem heredum, & illorum, qui alimēta p̄stare debent, non autē uxoris, seu eius, cui alimenta debentur: & ideo extra domū, & habitationem debitoris, seu heredum testatoris alimenta nō debentur, nec peti possunt, ita in terminis uoluit Bald. qui melius, q̄ faciat, in nostris terminis loqui non posset, in d. l. i. C. de leg. quē alij supra relati cōter sequuntur, idem uoluit Bart. in consil. suo 211. incipien. quidam filios. & in d. l. illis libertis. & notabiliter hoc ipsum uoluit Alex. in consil. 3. in 4. volum. in l. col. & est de mente Bartoli in l. libertis. in ff. de alimen. & ciba. leg. Specul. in tit. 2. qui filij sint legitimi. in vers. quid si dixit. ¶ Si tamen mulier, cui alimenta debentur, nō posset in domo cōmodē habitare, uel quia illi propter aratē suam esset nēcundum, ut quia iuuenis inter iuuenes, uel quia heredes ipsi essent crudeles, faui, & tales, cū quibus cōmodē, seu honestē habitare non posset propter eorū scūritiam, malosq; mores, tunc mulier, cui alimēta deberentur, posset petere, ut eidem alimenta extra domum soluerentur, ut uolunt Bald. & alij in d. l. i. C. de legat. Barto. in d. l. Caio. §. fin. & ibi Alexand. in l. moenia. in fine. & ibi Alexan. in apothill. ff. de annuis legat. Specul. in loco allegato. facit l. i. in princip. & in l. penult. ff. ubi pupill. educa. debeat. l. i. in fin. cum ibi nota. C. eod. ritu. Sed in casu nostro haec do. Jacoba tēpore suae ultimae uiduitatis commodē, & honestē potest, & poterat alimenta percipere in domo dicti Nicolai, suorumq; heredum, tum quia est senio confecta, tum quia etiam in iuēture uiuit, & educata est in dicta domo cum dicto Nicolao, nec de illius pudicitia quicquam potuit dubitari, neq; hoc fuit per do. Jacobam probatum, ueluti necesse erat plenē, & concludenter probare ad hoc, ut ipsi extra domum, & habitationem Nicolai, suaeque familiae essent alimenta p̄standa, cum hoc esset intentionis suae fundamentum, ut in terminis uoluit Alexan. in d. consil. 3. in 4.

3 volum. ¶ Praterea ipsa domina Jacoba prius experta mores, conditionem, & cōstitutiōē dicti Nicolai, suaeque familiae, spontē, & cōsentientem iuramento recepit huiusmodi promissionem Nicolaum factam, ut supra dictum fuit. & in p̄sentia continetur: quo sit, ut quoad effectum p̄stendi alimenta in dicta domo, & habitatione uitam, & mores dicti Nicolai, & suae familiae basē uideatur, ita q̄ amplius illos reprobare nō possit, neque suo iuramento contrauenire, & cōtrauenisse seruandum. c. ad nostram. c. debitorum. ran. cum simil. ¶ Et ex p̄dictis inferuntur p̄terita dominae Jacoba non debentur, & non p̄stari dicta domo non habitauerit, & per eam minus habitaret, & non per Nicolaum, nec filios, & cōcludit Bart. in d. consil. 3. in 4. volum. ¶ Et tenendo hanc conclusionem p̄terita dominae Jacoba solum debeantur alimenta in familia dicti Nicolai, ut conuenit, promissa fuit, quoniam si fuissent ei simpliciter alimenta missa, deberent ipsi p̄stari non solum in domo, & habitatione Nicolai, sed etiam extra domum Nicolai per ea, quae in l. libertis. in fine. ff. de alimen. & ciba. leg. d. uortio. in princip. ff. soluto matrim. cum similibus. ¶ An ipsa domina Jacoba operas suas, & quae tenetur ad utilitatem heredum, & filiorum Nicolai? Colligitur decisio ex ijs, quae uoluit Bald. in l. i. C. de legat. ubi uoluit, quod ex quo haec alimenta ex legis dispositione debentur, sed ex dispositioe minis, uidelicet uel ex legato, uel ex contractu, uel tamen debet ad obsequiales solitas, & quae p̄stare posset, considerata conditione, qualitate, & tēpore ipsius, non autem ad fabriles, nec ad amulabiles, quod uoluit Barto. in d. l. Caio. §. fin. & alij. ¶ d. consil. 3. in 4. volum. column. 1. ¶ Item quia huiusmodi alimēta heredes Nicolai tenentur p̄stare, & minae Jacobae p̄stare, colligitur ex uerbis promissionis, maxime iunctis ijs, quae habentur per Bald. in l. i. C. de legat. in ult. col. & in l. penult. ff. de alimen. & ciba. legat. ¶ Adde etiam ad tollendā omniē dubitationem, q̄ licet uideantur due promissiones, & rerum, una de recipiendo do. Jacobam in domo, & habitatione, & cum familia dicti Nicolai, & cōsequenter p̄stando illi alimenta, & cōsequenter p̄stando do. Jacoba uelle alimenta consequi quae ab eo, & uoluerit stare in domo, & habitatione dicti Nicolai, scire debemus. ff. de verb. obligat. & de p̄st. Nicolai ad haec duo separatim teneantur ad ea, in potestate sit domine Jacobae utrumque, & tantum petere, puta alimenta ab eo, & quod eodem dictorū heredum, seu Nicolai habuit, quod Nicolaus promissit illam recipere in domo, & habitatione, & cōsequenter censetur esse adiectum ad fauorē, & utilitatem minae Jacobae, non autem Nicolai, nec filiorum, dum. argumento eorum, quae habentur in l. libertis. ff. de condi. & demonst. tamen attendentes alimentorum censetur apposta, & recepta, & adiectio domus, & habitationis, quia certum est, q̄ ad fauorē, & utilitatem debitoris, & ad utilitatem principaliter fuerit dicta, & promissio domus, debet intelligi, ut dicatur ad fauorē Nicolai, suorumq; heredum per ea, quae uoluit Bart. & alij in d. l. illis libertis. & in d. l. i. C. de legat. §. fin. ¶ Et si quis dubitet, an sit satis dicere sibi prouisum de habitatione, & alimentis cōprehēdatur, ut in l. legatis. ff. de alimen. & ciba. legat. cum similibus. Adiciendo igitur, q̄ p̄staretur ea in domo sua, & in habitatione sua, familia sua, uidet haec adiectio, & promissio

omina Jacobi de
nem, & quod
ponte, & de
modi promissio
tum fuit, & in
quod effectum
o, & habitatio
& fuit habitatio
illos reprobos
auctores, & quod
debetur, & quod
inferius, & quod
debetur, & quod
per eam, & quod
colatum, & quod
confat, & quod
clutionem, & quod
alimenta, & quod
tum, promissio
pluriter aliment
iolum in domo
ea, & quod
& cetera, & quod
no habet habitatio
no habet habitatio
et de dispositione
ex contraria, & quod
solitas, & quod
one, & quod
ad adhibere, & quod
S. si de alimentis
Item quod
ico lai tenetur
ex uerbo, & quod
per habitatio
mul. ff. de alimentis
dij. omnia, & quod
mitiones, & quod
obam, & quod
Nicolai, & quod
quod, & quod
qui ab eo, & quod
one, & quod
obligat, & quod
eant, & quod
erunt, & quod
que, & quod
a habet, & quod
recipere, & quod
o, & quod
nec loquor
entur in illis
n. f. attrahit
um in prima
repetitur, & quod
quia, & quod
prestiti, & quod
fuerit, & quod
gi, & quod
um per, & quod
in d. j. de
si simpliciter
atione, & quod
tis, ff. de alimentis
gitur, & quod
habitatione, & quod
romissio

norem interpretandum. l. quicquid astringenda. in prin. ff. de verb. oblig. ac etiam quia semper in dubio fieri debet interpretatio contra eum, in cuius fauore promissio, uel dispositio facta fuit. l. ueteribus. cum ibi not. ff. de pactis. cum similibus. Et hec sufficiat pro huius difficultatis resolutione, & pro aliquali informatione excellentissimi domini auditoris. Laus Deo.

S V M M A.

- 1 Filia, quibus à patre dotes in testamento sunt relictæ, sunt à fratribus heredibus expensis hereditatis alende.
- 2 Alimentandi onus ex aequitate, & charitate sanguinis regulatur.
- 3 Matri, quæ filium, uel filiam aluit, quando, & aduersus quos datur repetitio alimentorum, & quando non. & nu. 6.
- 4 Alimentandi onus an ad heredes extraneos filij, an ad fratres, seu ad matrem spectet, & ad quos istud onus pertineat.
- 5 Filius ex officio pietatis, & naturali ratione tenetur parentes alere.
- 7 Alimentandi onus non transit ad heredem extraneum illius, qui ex charitate sanguinis alere tenebatur.
- 8 Frater quando sororem alere teneatur.
- 9 L. qui filium. ff. ubi pupil. edu. deb. declaratur.
- 10 Alere patrem quando heredis filij extranei teneantur. & nu. 14.
- 11 Mater, maxime non exstante patre, tenetur filium alere de iure, & equitate naturali.
- 12 Solutum ex causa naturalis obligationis non repetitur.
- 13 Filius magis tenetur alere parentem, quam frater sororem.
- 15 Mater exclusa à successione filij propter patrui, uel fratrem an possit repetere à patruo, uel fratre, uel ab eo, qui in bonis patris successisset, alimenta per eam præstita illi, qui de bonis paternis ali debuisse.
- 16 Et quid ab herede fratris, uel patrui de alimentis per eam post illorum mortem præstatis.
- 17 Matri prius, quam fratri hereditatem deberi non est uerum, & in hoc reprehenditur Alex. in l. alimenta. c. de neg. gesti.
- 18 Matri magis, quam fratri datur querela inofficiosa, & quare.
- 19 Maior est pietas, & charitas inter matrem, & filium, quam inter fratres.

Querela inofficiosa fundata est in pietate, & officio pietatis.

EPITOME.

MATREM relictam à marito usufructuariam, siue heredem institutam unam cum filio, quæ post mortem filij simpliciter absque protestatione præstitit alimenta filiabus suis, non posse dicta alimenta etiam pro dimidia repetere ab heredibus extraneis dicti filij sui, & fratris dictarum filiarum, quamuis ipsa à successione filij propter agnatos, & heredes prædictos per statum loci exclusa esset, in casu huius consilij demonstrat.

CASVS CONSILII.

ESTATOR, relictis iure institutionis Barbaræ, & Iulie eius filiabus libris quingentis pro dote unam cum donis condecensibus pro qualibet earum, heredes suos uniuersales instituit do. Dianam eius uxorem in illius uita tantum, & Petrum paulum eiusdem testatoris filium, cui Petropaulo in ætate pupillari, uel aliàs quodocunque decedenti substituit Antonium, & Baptisam ipsius testatoris fratres. Mortuo post mortem testatoris dicto Petropaulo in infantili ætate, cum dictæ substitutionis casus, & dies uenisset, & do. Diana postea penes se præfatas Barbaram, & Iuliam ipsius, & dicti testatoris filias retinisset, & aluisset, nunc ipsa in iudicio conuenit præfatum Baptisam, & filium dicti Antonij uti substitutos prædictos, & heredes pro dimidia dicti testatoris sui per recuperatione medietatis alimentorum, quæ dictis se dictis Barbaræ, & Iulie præstitisse, asserens eos uti substitutos, & heredes antedictos ad illorum præstationem pro medietate teneri, id illis ex aduerso negantibus.